

İLİ : TÜRKİYE GENELİ
AY-YIL : ŞUBAT-2012
TARİH : 03.02.2012

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿45﴾

وَدَاعِيًا إِلَى اللَّهِ بِإِذْنِهِ وَسِرَاجًا مُنِيرًا ﴿46﴾

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

أَنَا مُحَمَّدٌ وَ أَنَا أَحْمَدُ وَنَبِيُّ الرَّحْمَةِ

MEVLİD-İ NEBİ

Muhterem Kardeşlerim!

Yüce Rabbimizin bütün alemlere rahmet olarak gönderdiği Peygamber Efendimiz(s.a.s.)'in bir mevlid-i şerifine daha ulaşmanın haz ve mutluluğunu yaşamaktayız.

Efendimiz'in doğumu, öteden beri mümin gönüllerde sürür, veçhelerde beşâret, lisanda ise;

“Bu gelen ilm-i ledün sultanıdır

Bu gelen tevhid-i irfan kâdır

Bu gelen aşkına devreyler felek

Yüzüne müştak durur ins ü melek.”

dizeleriyle tezahür etmiştir.

Değerli Kardeşlerim!

İnsanlığın yaratılış gayesini unuttuğu, insani erdemlerden uzaklaştığı, cehalet ve zulmün karanlığının ortalığı kapladığı bir dönemde Mekke ufkundan kainata bir güneş olup doğmuştu Efendimiz. **“Bir müjdecî, bir şahit, bir uyarıcı, Allah'ın izniyle kendi yoluna çağırان bir davetçi ve aydınlatıcı bir kandil”**¹ olarak göndermişti Yüce Rabbimiz onu...

O, bir melek olmadığı gibi, sıradan bir beşer de değildi. Yüce Mevla'dan vahyi alan, insanlara anlatıp öğreteni. O; **“Ey örtüsüne bürünen kalk ve anlat.”**² emrine muhatap olmuş, bu kudsi görevi yerine getirebilmek için gecesini gündüzüne katmıştı. Efendimiz bu çileli yolda kınanma, hakaret, itham, boykot ve hicret gibi nice güçlüklerle karşı büyük bir sabır göstermişti. Tıpkı Nebi kardeşleri Yunus, Hud, Salih, İbrahim ve diğerleri gibi.

Kardeşlerim!

Abdullah'ın yetimi, Amine'nin emaneti Halilürrahman İbrahim(a.s.)'in duası ve müminlerin gözbebeği Yüce Nebi, Rabbimizin insanlığa en büyük ikramıdır. Bu hakikat; **“Andolsun Allah müminlere, kendi içlerinden, onlara ayetlerini okuyan, onları arıtıp tertemiz yapan, onlara kitap ve hikmeti öğreten bir peygamber göndermekle büyük bir lütufta bulunmuştur...”**³ ayetiyle duyurulmuştur.

Efendimiz cehlin yerine bilgi ve hikmeti, zulmün yerine hak ve adaleti getirmiştir. **“Ben Muhammed'im,**

ben Ahmed'im, ben rahmet peygamberiyim”⁴ diyen Kutlu Nebi(s.a.s.); nefret ve kinle paslanan yürekleri, körelmiş vicdanları muhabbet ve merhametle yeniden inşa ve ihya etmiştir.

Kur'an'ın ifadesiyle O, **“bizim içimizden bize gelmiş”**⁵ bir elçidir. ‘İçimizden biri’ olması, O'nun örnekliğinin ve örnek alınmasının da bir gereğidir. O'nun gibi bir kul, O'nun gibi bir evlat, O'nun gibi bir eş, O'nun gibi bir baba, O'nun gibi bir arkadaş, O'nun gibi bir komşu, O'nun gibi bir yönetici olmanın imkânı sunulmuştur bizlere...

Kardeşlerim!

Kerim Kitabımız, Allah'ı sevmenin ve sevgisine erişmenin Resulümüze uymakla mümkün olacağını beyan etmiştir.⁶ Asr-ı Saadetten bugüne değin bütün müminler bu ilahi çağrıya uyararak, gönüllerini Efendimizin muhabbetine adanmışlardır. İsimlerine, düşünce ve davranışlarına, şiir, musiki ve sanat eserlerine kısaca tüm hayatlarına bu sevgiyi gergef gergef nakşetmişlerdir. Efendimizin adını andıkları ya da işittiklerinde salavat getirmeyi ona saygının bir gereği kabul etmişlerdir. Veladet bahrinde; **“Doğdu ol saatte ol Sultan-ı din / Nura gark oldu semavat u zemin”** kısmı okunurken oturmayı edebe aykırı görmüş, sanki Resulullah'ın manevi şahsiyetleri meclisi teşrif edercesine O'nun kudümünü ayakta karşılamışlardır. Aziz Mahmud Hüdai hazretleri bu teşrife duyduğumuz minnettarlığı ne güzel dile getirmiştir: **“Kudümün rahmet u zevk u safadır Ya Resulallah / Zuhurun derd-i uşşaka devadır Ya Resulallah.”**

Kardeşlerim!

Efendimize sevgimiz O'nu çok iyi anlamak, getirdiği mesajı benimsemek ve hayatımıza aktarmakla tezahür etmelidir. O'nun bizzat Rabbimiz tarafından meth u sena edilen ahlakını örnek alabildiğimiz, merhamet, şefkat, adalet, hoşgörü ve daha nice güzel vasıflarını ilke edinebildiğimiz, kısacası bizler de O'nun gibi canlı birer Kur'an haline gelebildiğimizde Resulümüze sevgi ve bağlılığımızı göstermiş olacağız.

Yüce Mevlamız, gönlümüzden Efendimizin sevgisini hiç eksik etmesin. Bugün bu kutlu mabedi dolduran siz kıymetli cemaatimizin mevlid kandilini tebrik ederken, Habib-i Kibriyanın manevi huzurunda kemal-i edeple deriz ki:

“Ey velâdeti yeryüzünün baharı, insanlığın bayramı olan, gönüller sultanı, canda canan Yüce Resul! Sizi tanımış ve size iman etmiş olmaktan dolayı biz, erişilebilecek en büyük nimete ermenin idrakiyle Rabbimize sonsuz hamd ve sena ediyoruz. Ruhu tayyibinize gönül dolusu salat ve selam olsun. Allahümme salli alâ seyidina Muhammed..”

¹ Ahzab, 33/45-46

² Müddessir, 74/1-2

³ Al-i İmran, 3/164

⁴ Müslim, Kitâbul-Fedâil, 126

⁵ Tevbe, 9/128

⁶ Al-i İmran, 3/31

İLİ : GENEL
AY-YIL : NİSAN-2012
TARİH : 06.04.2012

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَى وَجَعَلْنَاكُمْ
شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَىكُمْ إِنَّ

اللَّهُ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿١٣﴾

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَلَا إِنَّ رَبَّكُمْ وَاحِدٌ وَإِنَّ أَبَاءَكُمْ وَاحِدٌ أَلَا لَا
فَضْلَ لِعَرَبِيٍّ عَلَى أَعْجَمِيٍّ وَلَا لِعَجَمِيٍّ عَلَى عَرَبِيٍّ وَلَا
لِأَحْمَرَ عَلَى أَسْوَدَ وَلَا أَسْوَدَ عَلَى أَحْمَرَ إِلَّا بِالتَّقْوَى.

KARDEŞLİK ÇAĞRISI

Kardeşlerim!

İslam medeniyetinde insanlık âleminin, aynı özden neşet etmiş bir aile olduğu kabul edilir. Yüce Rabbimiz bu hakikati şöyle dile getirmektedir, “Ey insanlar! Şüphe yok ki, biz sizi bir erkek ve bir dişiden yarattık ve birbirinizi tanımanız için sizi boylara ve kabilelere ayırdık. Allah katında en değerli olanınız, O’na karşı gelmekten en çok sakınanınızdır...”¹ Âlemlere rahmet Efendimiz de Veda Hutbesinde; “Ey insanlar! Şunu iyi bilin ki, Rabbiniz birdir, atanız da birdir. Arap’ın Arap olmayana, Arap olmayanın Arap’a, beyazın siyaha, siyahın beyaza takva dışında bir üstünlüğü yoktur.”² sözleriyle insanlığı kardeşliğe çağırıyordu. Yine, “Hepiniz Âdem’in çocuklarısınız Âdem ise topraktır” ifadesiyle, bütün insanların hilkatte kardeş olduğunu ilan ediyordu. Hz. Ali, valisi Malik el-Eşter’e yazdığı mektuplardan birinde, ona emri altındakilere adaletli davranmasını öğütlerken, şu manidar cümleyi kullanıyordu: “İnsanlar senin ya dinde kardeşin, ya da hilkatte eşindir.”

Muhterem Kardeşlerim!

Kardeşlik için mümin gönülleri birbirine bağlayan iman bağı yeterlidir. Peygamber şehri Medine’de Evs ve Hazreç kabileleri arasındaki târihî mücâdeleyi sona erdirerek onları kaynaştıran bu kardeşliktir. Yine Medine’de, Enes b. Malik’in evinde, Peygamberimizin Ensar ile Muhacirler arasında gerçekleştirdiği kardeşlik uygulaması, tarihte eşi ve benzeri bulunmayan, tüm çağlara damgasını vuran örnek bir uygulamadır.

İnsanlığın şahit olduğu en gerçekçi bu kardeşlik projesinde kişinin etnik kökeni, siyasi düşüncesi, sosyal statüsü, cinsiyeti hiç de önemli değildir. Bu kardeşlik cemiyetinde yer alabilmenin en önemli unsuru imandır. İran’lı Selman ile Medine’li Ebu’d-Derda’yı ve daha nice farklı etnik kökene, kabileye sahip insanı kardeş yapmıştı bu inanç ve bu iman...

Değerli Müminler!

Kardeşlik her şeyden önce bir söylem ve edebî bir kurgu değil, bir hukuk ve ahlâktır. İşte Ensar ve Muhacirler böyle bir kardeşliği yaşayarak ortaya koymuşlardır. Efendimiz(s.a.s.), asabiyet ve menfaatin çelik ağını kırarak; dilleri, renkleri, ekonomik imkânları, gelenek ve görenekleri farklı olmasına rağmen ‘iyilik ve takvada yardımlaşan’ kardeşlerden örnek bir toplum meydana getirmişti.

Kıymetli Kardeşlerim!

Ne yazık ki insanlık, tarih boyunca pek çok kardeşlik ihlâline tanık oldu. Hz. Âdem’in oğullarından Kâbil’in Habil’i öldürmesi, Hz. Yusuf’un, kardeşleri tarafından ihanete uğrayarak kuyuya terk edilmesi, kıskançlık ve menfaat duygularının yol açtığı olumsuz tablolardandır. İnsanlık bugün de Habil için gözyaşı döktüğü halde, kimi coğrafyada Kabil gibi davranmaya devam ediyor. Kardeşlik çeşmesini kurutan, merhamet duygusunu yok eden bu acımasızlık, sayısız cinayet ve katliamlara, hatta savaşımlara yol açıyor.

Kardeşlik bağlarının ciddî yaralar aldığı bir zaman ve mekânda hem Peygamber Efendimiz (s.a.s.)’e, hem de birbirimize kardeş olmanın iklim ve ortamını yeniden oluşturmak ve onun özlemine çektiği kardeşler topluluğu olmayı yeniden hatırlamak ve hatırlatmak zorundayız.

On dört asır önce birbirlerine düşmanlıklarıyla ün salmış Evs ve Hazreç kabilelerini, Ensar ile Muhacirleri birbirine kardeş kılan İslâm’ın yüce değerleri, bugün de aynı şekilde bütün Müslümanları hatta tüm insanlığı birbirine kardeş kılmaya yetecektir.

Kardeşlerim!

Âlemlere rahmet olarak gönderilen Efendimiz (s.a.s.)’in dünyamızı teşriflerinin yıl dönümü vesilesiyle, bizler bugün bir kere daha Resûl-i Ekrem Efendimiz (s.a.s.)’in rehberliğine kardeşlik hukuku ve kardeşlik ahlâkı açısından ne ölçüde ittiba ettiğimizi yeniden gözden geçirelim.

Bu bağlamda önce kendi iç dünyamıza yönelerek nefis muhasebesi yapalım. Özeleştiriden kaçınmadan, insanlık nezdindeki görev ve sorumluluklarımızı hatırlayarak; iyi, doğru ve güzelin timsali olma yolunda azmimizi bihakkın yenileyelim.

Bu duygu ve düşüncelerle, 14-20 Nisan tarihleri içerisinde idrak edeceğimiz Kutlu Doğum Haftasının, bütün Müslümanlara huzur getirmesini, insanlığın içine düştüğü sıkıntıların aşılmasına, kardeşlik bağlarımızın güçlenmesine ve yeni rahmet kapılarının açılmasına vesile olmasını Cenâb-ı Allah’tan niyaz ediyoruz. Yüce Rabbimiz, bizlere Peygamberimizin sık sık özlemine dile getirdiği kardeşler topluluğu olabilmeyi nasip eylesin...

¹ Hucûrat, 13.

² İbn Hanbel V, 411.

Hazırlayan ve Redaksiyon:
Din Hizmetleri Genel Müdürlüğü

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ

لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿10﴾

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

« الْمُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِمِ ، لَا يَظْلِمُهُ ، وَلَا يُسْلِمُهُ ، مَنْ

كَانَ فِي حَاجَةٍ أَخِيهِ كَانَ اللَّهُ فِي حَاجَتِهِ ، وَمَنْ فَرَّجَ عَنْ

مُسْلِمٍ كُرْبَةً فَرَّجَ اللَّهُ عَنْهُ بِهَا كُرْبَةً مِنْ كُرْبٍ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ،

وَمَنْ سَتَرَ مُسْلِمًا سَتَرَهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ »

KARDEŞLİK AHLAKI VE HUKUKU

Yürekleri birbirleri için çarpan ve ‘Allah’ın lütuf ve inayetiyle kardeş olma¹ bahtiyarlığına ermiş aziz kardeşlerim!

Rahmet yüklü evrensel mesajlarıyla gönülleri aydınlatan Peygamberimiz (s.a.s.)’in, asırlar öncesinden seslendirdiği kardeşlik ahlaki ilkelerine gelin hep birlikte kulak verelim:

“Müslüman, Müslümanın kardeşidir. Ona zulmetmez, onu düşmana teslim etmez. Kim din kardeşinin bir ihtiyacını giderirse, Allah da onun ihtiyacını giderir. Kim bir Müslümanın bir sıkıntısını giderirse, Allah da onun kıyamet sıkıntılarında birini giderir. Kim bir Müslümanın kusurunu örterse Allah da kıyamet günü onun kusurunu örter.”²

Kardeşlerim!

Kardeşlik kavramı, aynı anne-babadan meydana gelenlere hasredilemeyecek kadar kapsamlıdır. Kardeşlik, Yaratan’ın bakışıyla insanı sevmektir. Yağmurun getirdiği rahmet gibi birbirimize rahmet olmaktır. Bir yerine binler olmaktır kardeşlik. Peygamberimizden gelen bir vefadır. Yıkık viranelerdeki mahcup edalı gariplere, kimsesiz gönüllere, yetimlere ve öksüzlere yürekten “**kardeşim!**” diyebilmektir. Teselli etmek, aynı zamanda teselli olmaktır kardeşlik. Fırtınalı denizlerde sığınılacak bir liman olabilmektir. Zor zamanlarda, gönül alıcı bir sözle mütebessim bir çehre sunabilmektir kardeşlik.

Kardeşlik, diğergam olabilmektir. Kutlu Nebi’nin(s.a.s.); “**Sizden biriniz kendisi için istediğini mümin kardeşi için de istemedikçe gerçek manada iman etmiş olamaz.**”³ prensibine sıkı sıkıya bağlı kalmaktır kardeşlik.

Duyarlı olabilmektir kardeşlik. Efendimiz (s.a.s.)’in ifadesiyle birbirimize muhabbet, merhamet ve şefkat gösterme hususunda tek bir vücut olabilmektir.⁴

Kardeşin kusur ve ayıbını örtmek, ayağına batan dikende dahi derdiyle dertlenebilmek, türlü sıkıntılara müptela olduğumuz şu imtihan dünyasında beraberce Allah rızasını aramaktır kardeşlik.

Kardeşlik, kardeşin hakkına riayet etmek ve saygınlığına gölge düşürmemektir. Peygamberimizin “**Müslümanın müslümana malı, namusu ve kanı haramdır. Kişiye, müslüman kardeşini küçük görmesi kötülük olarak yeter.**”⁵ sözünü hayatımızın ilkesi haline getirmektedir kardeşlik.

Kardeşlik; “**Birbirinizle ilgiyi kesmeyin, birbirinize sırt çevirmeyin, birbirinize kin beslemeyin, birbirinize haset etmeyin. Ey Allah’ın kulları! Kardeş olun. Müslümanın kardeşine üç günden fazla dargın durması helâl değildir.**”⁶ ilkesi gereği, hangi şart ve ortamda olursa olsun kardeşini yalnızlığa terketmemektir.

Ve kardeşlik; “**Müslümanın müslüman üzerindeki hakkı beştir: Selamını almak, hastalandığında ziyaret etmek, cenazesine katılmak, davet ettiğinde gitmek ve ona her fırsatta dua etmektir.**”⁷ sorumluluğunun bilinciyle hareket edebilmektir.

Kardeşlerim!

“**Mü’minler ancak kardeşlerdir. Öyleyse kardeşlerinizin arasını düzeltin. Allah’a karşı gelmekten sakının ki size merhamet edilsin.**”⁸ ilahi fermanı gereği yıkıcı değil yapıcı olalım. Ayırıştırıcı değil, birleştirici olalım. Fitneyi değil, islahı esas alalım. Bizi biz yapan değerlere sınıksız sarılarak birliğimizi ve dirliğimizi koruyalım.

Ne kadar seviyorum kardeşimi hiçbir karşılık beklemeden! Ve ne kadar kardeşim kardeşime! anlayışıyla kardeşlik duygularımızı pekiştirelim.

Hutbemizi, yürekten amin diyeceğimiz şu dualarla bitirelim:

Ya Rabbi! Müminler olarak kalplerimizi, gönüllerimizi birbirine kaynaştır. Bizleri birbirlerine karşı sıcak yürekli, birbirlerini gördüğünde gözlerinin içi parlayan samimi kardeşler eyle. Birbirimize karşı merhameti yüreklerimizden hiçbir zaman eksik etme!

Ya Rab! Bizi, son nefesimizi verinceye dek kardeşlerimize muhabbet duyan, onların dertleriyle dertlenen müminlerden eyle...

¹ Âl-i İmran, 103.

² Müslim, Birr ve Sıla, 58; Tirmizi, Hudud, 3.

³ Tirmizî, Sıfatü’l-kıyâme, 59.

⁴ Buhârî, Edeb 27; Müslim, Birr 66.

⁵ Ebud Davud, Edeb, 35.

⁶ Tirmizi, Birr ve Sıla, 18.

⁷ Buhari, Cenâiz, 2.

⁸ Hucurât, 10.

**Hazırlayan ve Redaksiyon:
Din Hizmetleri Genel Müdürlüğü**

İLİ : GENEL
AY-YIL : HAZİRAN-2012
TARİH : 29.06.2012

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَإِذَا جَاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِنَا فَقُلْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ كَتَبَ

رَبُّكُمْ عَلَيَّ نَفْسِي الرَّحْمَةَ ...

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

إِذَا كَانَتْ لَيْلَةُ النِّصْفِ مِنْ شَعْبَانَ فَقُومُوا لَيْلَهَا وَصُومُوا

يَوْمَهَا ...

BERÂT'A YOL ARAMAK

Kardeşlerim!

Büyükükte eşsiz, rahmette sonsuz, affetmede ise sınırsız olan Yüce Rabbimiz, Kutlu Nebi (s.a.s) ve etrafındakiler üzerinden bizlere şu müjdeyi vermiştir:

“(Ey Muhammed) Âyetlerimize iman edenler sana geldikleri zaman de ki: ‘Selam olsun size! Rabbiniz kendi üzerine rahmeti yazdı. Şöyle ki: Sizden kim cahillikle bir kabahat işler de sonra peşinden tövbe eder, kendini düzeltirse (bilmiş olun ki) O, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.”¹

Aziz Kardeşlerim!

Nimetler bahşetmesiyle **er-Rezzâk** ve **el-Hâlik** olan Rabbimiz, manevî olgunlaşma için de insana takvanın, şükrün ve arınmanın yollarını öğretmiştir. Bir kusur işlendiğinde, kendisine dönüp el açanları geri çevirmeyen **et-Tevvâb**’tır O.

Mevlâmızın affi olmadan arınmak, merhameti olmadan kurtuluşa ermek mümkün müdür? Atamız Hz. Âdem ile eşi Hz. Havvâ’nın, yasağı çiğnediklerinin farkına vardıklarında, “**Rabbimiz! Biz kendimize zulmettik. Eğer bizi bağışlamaz ve bize acımasan mutlaka hüsrana uğrayanlardan oluruz.**”² şeklindeki pişmanlık dolu gönülden niyazları üzerine Yüce Allah tövbelerini kabul etmiştir. O günden bugüne kadar af kapısı hep açık olmuştur ve insanlık var olduğu sürece de açık kalacaktır. Yeter ki eller, gönüller, zihinler o kapiya yönelsin.

Af dilemek için zaman ve mekân şart değildir, fakat bazı vakitlerin daha bereketli kılınmış olması, müminlere birer ikramdır. Gece seher vakitlerinde dua edenlerin Kur’ân’da övülmesi³, Efendimiz (s.a.s)’in her gecenin son üçte birinde dua edenlerin dualarının kabul olacağını müjdelemesi⁴ bu mübarek vakitlerin önemini ifade eden en güzel örneklerden bazılarıdır. Önümüzdeki Çarşamba’yı Perşembe’ye bağlayan gece idrak edeceğimiz Berat gecesini de bereketli zaman dilimlerindedir. Bu gecede yapılacak ibadetin bizleri

günahlardan temizleyeceğini ve affedilmemize vesile olacağını bakın Allah Rasulü (s.a.s) ne de güzel ifade etmiştir:

“Şaban ayının on beşinci gününü oruçlu geçirin. Gecesinde ise ibadete kalkın. Çünkü o gece güneş batınca Allah Teâlâ (keyfiyetini bilemediğimiz bir halde) en yakın semaya tecelli ederek fecir doğuncaya kadar: ‘Bağışlanma dileyen yok mu? Onu başlasayım. Rızık isteyen yok mu? Ona rızık vereyim...’ buyurur.”⁵

Kardeşlerim!

Nurlu seherlerde kalkıp gönül perdelerini aralayanlar ve kalplerini rahmet ışığına açanlar, yürekte Allah’a tövbe ve iltica edebilenler, umduklarına kavuşacaklardır. Günahına arka çıkanlar, gönüllerine siyah perde çekenler ise rahmet ışıklarından istifade edebilirler mi?

Kalbimizi bir yoklayalım. Tam da bu zamanlarda, oraya Kur’an ve Sünnet ışığının daha yoğun bir şekilde düşmesi gerekmez mi? Günahlardan dolayı pişmanlık duyup Adem misâli, yüreklerimizde bir nedamet, Yaratan’a karşı bir mahcubiyet hissediyor muyuz? Kendimizi dünya ve ahiret adına muhasebe edebiliyor muyuz? Yoksa dünyanın hengamesinde kendimizi kaybetmiş durumda mıyız?

Kardeşlerim!

Berat gecesini af dilemenin, arınmanın, elleri duaya, gönülleri semaya açmanın, doğrudan doğruya Rabbimize yönelip mağfiret iklimine girmenin vaktidir. Bu iklim mahrem yakarışlara, ulvî hüznülere ve gözyaşı dökmeye gebedir. Bu gecede akacak gözyaşları çöküşün değil, kalbin yeniden hayat buluşunun sembolüdür. Çiçeklerin filizlenişinden önce toprağın neme doyması gibi, yeniden doğuşun bir hazırlığıdır bu gözyaşları.

Zaman, kalbimizin en derin yerinden Rahman’a doğru bir yol açma zamanıdır. Bu mübarek gecede; Kur’ân’da örnek gösterilen has kullar gibi “**Rabbimiz! Bizden cehennem azabını uzaklaştır, gerçekten onun azabı gelip geçici değil, devamlıdır. Şüphesiz, orası ne kötü bir durak ve ne kötü bir konaktır.**”⁶ diye niyazda bulunmak, tövbe ederek günahlardan arınmak ve Allah’a kulluğun tadına varmak ne büyük bir mutluluktur!

Bu duygu ve düşüncelerle, bütün kardeşlerimin Berat Kandili’ni kutluyor, affımıza ve insanlığın hayrına vesile olmasını Hak Teâlâ’dan niyaz ediyorum.

¹ Enam 6/54.

² A’râf 7/23; Bakara 2/37.

³ Âl-i İmran 3/17.

⁴ Buhârî, Teheccüd, 14.

⁵ İbn Mâce, İkâmetü’s-salavât, 191.

⁶ Furkân 25/63-66.

*Hazırlayan ve Redaksiyon:
Din Hizmetleri Genel Müdürlüğü.*

İLİ : GENEL
AY-YIL : TEMMUZ-2012
TARİH : 20.07.2012

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا

كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

مَنْ لَمْ يَدَعْ قَوْلَ الزُّورِ وَالْعَمَلَ بِهِ فَلَيْسَ لِلَّهِ

حَاجَةٌ أَنْ يَدَعَ طَعَامَهُ وَشَرَابَهُ

“BEN ORUÇLUYUM” DİYEBİLMEK

Kardeşlerim!

Ramazan ayının rahmet, bereket, huzur, mağfiret ve duygu yüklü havasını teneffüs etmekteyiz. Hikmet dolu sahurlarıyla, şükür ve paylaşımın zirveye ulaştığı iftar sofralarıyla, ibadetin coşkuya dönüştüğü teravihleriyle hayatımıza ayrı bir derinlik ve zenginlik katmaktadır Ramazan ayı. Bunların içinde orucun, şüphesiz ayrı bir yeri vardır.

Kul ile Yüce Yaratan arasındaki muhabbetin doruğa ulaştığı duygu yüklü bir ibadettir oruç. Kul, oruçta Rabbi ile adeta baş başadır. “İnsanoğlunun yaptığı her şey kendisi içindir. Oruç müstesna. O benim içindir ve onun mükâfatını ben vereceğim...”¹ kudsî hadisi ile orucun manevî karşılığına dikkat çekilmiştir. Yine, “Kim imân ederek ve sevabını Allah’tan umarak Ramazan orucunu tutarsa önceki günahları affedilir.”² sözüyle Efendimiz (s.a.s.), riyadan uzak bir şekilde sadece Allah rızası için tutulan orucun manevî mükâfatına işaret etmiştir.

Kardeşlerim!

İnsanı gayri meşru istek ve arzularına esir olmaktan koruyan bir iksirdir oruç. Oruç, bizleri maddi zevk ve şehvetler peşinde koşmaktan alıkoyan bir ilaç gibidir. “Ey iman edenler! Kötülüklerden sakınmanız için oruç, sizden öncekilere farz kılındığı gibi, size de farz kılındı.”³ âyetiyle, hem orucun farz kılınmış bir ibadet olduğuna hem de onunla gerçekleştirilmek istenen hedefe işaret edilmektedir ki bu da kötülük ve günahlardan uzak durmaktır. Peygamber Efendimiz (s.a.s) de, “Oruç bir kalkandır. Sizden biriniz oruçlu olduğu günde kötü söz söylemesin, kavga etmesin. Ona birisi sataşır veya küfrederse, ‘ben oruçluyum’ desin.”⁴

buyurmaktadır. Gerçekten şuurlu ve şartlarına riayet edilerek tutulan oruç, kişiyi kötülüklerle karşı koruyan bir kalkandır. Oruçlu kimse kavgalara, çirkinliklere, kötü sözlere, günah ve isyanlara karşı iç alemini kapatmıştır. Onun sadece midesi değil aynı zamanda dili, eli, gözü, gönlü, bütün uzuvları bu tür olumsuzluklara karşı iftarı olmayan bir oruçtadır. Onun dilinin iftarı, güzel sözdür; gönlünün iftarı, güzel duygulardır; elinin iftarı, onu hayırlı işlerde kullanmaktır; gözünün iftarı, güzelliklere bakarak Yüce Rabbinin kudret ve kuvvetini anlamaktır. Aklının iftarı, insanlığa huzur verecek bilgi ve düşünceler üretmektir.

Değerli Kardeşlerim!

Rahmetin sağanak sağanak yağdığı Ramazanda, Peygamberimizin ifadesiyle; “...cennet kapıları açılır, cehennem kapıları kapanır, şeytanlar da zincire vurulur.”⁵ Bizler, açılan cennet kapılarını kapatır, kapatılan cehennem kapılarını açar ve zincire vurulan şeytanların bağını çözersek, fert ve toplum olarak bu rahmet ayından gerektiği şekilde istifade edemeyiz. Rasûlullah Efendimiz (s.a.s), “Oruçlu kimse, yalan sözü ve yalanla amel etmeyi terk etmediği sürece, Allah’ın, onun yemesini içmesini terk etmesine ihtiyacı yoktur.”⁶ buyurur.

Kardeşlerim!

Zekâtlar, sadakalar, yardımlaşmalar, ziyaretler, kötü alışkanlıkların ve çirkin sözlerin terk edilmesi gibi ibadetler, cennetin kapısını aralamaz mı? Çirkinliğe, kötülüğe ve Allah’a isyana karşı oruçlu insan, güzellikler bahçesi cennetin konduğu olmaz mı?

Kardeşlerim!

Geliniz, bizler Ramazan ayını değil, Ramazan ayı bizleri değiştirsin. Ramazanın sade, huzurlu, mütevâzi ve manevî iklimini bozmamaya özen gösterelim. Oruç bizi terbiye edip her türlü aşırılıktan ve kötü alışkanlıklardan arındırsın. Ahlâkımızı, kişiliğimizi ve ilişkilerimizi orucun hikmeti ve rahmetiyle onaralım. Ramazan ve oruç vesilesiyle iyi bir insan ve kaliteli mümin olmanın yollarını arayalım.

Oruçlarımızın; Rahmet Peygamberi’nin, “Bir kimse Allah yolunda bir gün oruç tutarsa, Allah bu tutulan oruç sebebiyle o kimsenin yüzünü cehennem ateşinden yetmiş sene sürecek mesafelik yere uzaklaştırır.”⁷ hadisi şerifiyle müjdelediği oruçlar olmasını Yüce Rabbinizden diliyorum...

¹ Buhârî , Savm, 9; Müslim, Sıyâm, 30.

² Buhârî, Savm,6.

³ Bakara, 2/183.

⁴ Buhârî , Savm, 9; Müslim, Sıyâm, 29.

⁵ Buhârî, Savm, 5; Müslim, Sıyâm, 1.

⁶ Buhârî, Savm, 8; Ebû Dâvûd, Sıyâm, 25.

⁷ Müslim, Sıyâm, 31.

*Hazırlayan ve Redaksiyon:
DİB Hutbe Komisyonu*

İLİ : GENEL
AY-YIL : TEMMUZ - 2012
TARİH : 27.07.2012

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَإِذَا حُيِّتُمْ بِتَحِيَّةٍ فَحَيُّوا بِأَحْسَنَ مِنْهَا أَوْ رُدُّوهَا إِنَّ اللَّهَ كَانَ

عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَسِيبًا

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَا تَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى تُؤْمِنُوا، وَلَا تُؤْمِنُوا

حَتَّى تَحَابُّوا، أَوْ لَا أَذْكَكُمْ عَلَى شَيْءٍ إِذَا فَعَلْتُمُوهُ تَحَابَبْتُمْ؟

أَفْشُوا السَّلَامَ بَيْنَكُمْ

SEVGİ VE BARIŞ DİLİ: SELÂM

Peygamberimiz (s.a.s)'in haber verdiğine göre: Yüce Allah, Hz. Adem'i yarattığında ona şöyle seslendi: “Ey Âdem! Git, şuradaki meleklerle selâm ver! Selâmını nasıl alacaklarına dikkat et! Çünkü meleklerle aranızda geçecek olan bu selâmlaşma, bundan sonra senin ve neslinin selâmlaşması olacaktır.” Bunun üzerine Hz. Âdem meleklerle; ‘es-selâmü aleyküm’ dedi. Onlar da; ‘es-selâmü aleyke ve rahmetullâh’ diyerek karşılık verdiler.¹

Kardeşlerim!

Yüce dinimiz İslam, kardeşliğin devamını bazı prensiplere bağlamış, kardeşlerimize karşı bize birtakım hak ve sorumluluklar yüklemiştir. İşte bu hak ve sorumluluklarımızdan biri de Hz. Adem'den günümüze kadar uzanan selâmdır.²

Selâm saygının, sevginin ve kardeşliğin kapılarını açan bir anahtardır. Selâm gönülden dile, bireyden topluma, toplumdan insanlığa yansıyan barış dilidir. Paylaşmanın, kaynaşmanın, huzura ermenin, Allah'a sığınmanın adıdır selâm. Selâm, kardeşimize esenlik dilemek, onun hayrını istemektir; Ona olan dostluğumuzun güvencesidir. Bizler, “es-selâmü aleyküm” diyerek kardeşimize esenlik, güvenlik, rahmet ve bereket dileklerimizi dile getirmiş oluruz.

Değerli Kardeşlerim!

Mahallemizde, sokak ve caddelerde, otobüs duraklarında, işyerlerimizde, karşılaştığımız her insana, samimiyet ve tebessümle selâm vermek ne güzeldir! Ardından tatlı bir dille hâl ve hatır sormak, selâmımızı daha da güzelleştirir. Selâm veren kimse,

lisân-ı hâl ile, “bana güvenebilirsin, benden emin olabilirsin, sana herhangi bir zararım dokunmaz” derken; selâmi alan da aynı şekilde karşılık vermiş olur. Böylece, aralarında ülfet, muhabbet ve kardeşlik temelleri atılır. Rahmet Peygamberi (s.a.s), selâmın bu güçlü ve derin etkisini bakım ne de güzel dile getirmiştir: “**İmân etmedikçe cennete giremezsiniz. Birbirinizi sevmedikçe de imân etmiş olamazsınız. Yaptığımız zaman birbirinizi seveceğiniz bir şeyi size söyleyeyim mi? Aranızda selâmi yayınız.**”³

Kardeşlerim!

Tebessümle içten verilen selâm, kalbî bir yakınlığa vesile olur. Gönüller arasında köprüler kurar. Üzgün ve küskün kalplerde muhabbet çiçekleri açtırır. Katılmış kalpleri yumuşatır. Kırgınlıkların ve dargınlıkların ortadan kalkmasına yardımcı olur.

Selâmı vermek ve yaymak, Peygamberimizin sünnetine uymaktır. Selâm gibi muhteşem bir duâya karşılık vermek ise farzdır! Yüce Rabbimiz, Kerim Kitabı'nda bu gerçeği şöyle belirtir: “**Size bir selâm verildiği zaman, ondan daha güzeliyle veya aynı selâmla karşılık verin!**”⁴ Gönüller Sultanı (s.a.s) de, “İslam'ın en hayırlı davranışı hangisidir?” şeklindeki bir soruyu, “**Yemek yedirmen ve tanıdığın tanımadığın herkese selâm vermandır.**”⁵ diye cevaplamış, böylece selâmın önemini vurgulamıştır.

Kardeşlerim!

Peygamberimiz (s.a.s)'in ifadeleriyle: tanıdığımız tanımadığımız herkese selâm vermek kardeşlik hakkıdır.⁶ Yürüyenlerin oturanlara, küçüklerin büyüklere ve sayıca az olanların çok olanlara selâm vermesi, selâmın âdâbidir.⁷ Riyakârlık ve kibirden uzak bir şekilde, tebessüm eşliğinde ve gönülden selâm alıp-vermek, selâmlaşmada cimrilik göstermemek de selâmın ahlâkıdır.

Öyleyse kardeşlerim, birbirimize selam vermeyi ihmal etmeyelim. Çocuklarımız ve gençlerimize selâmı öğretilim. Selâmı aramızda yaygınlaştıralım. Selâm ile, sevgi ve kardeşlik bağlarımızı pekiştirelim. Allah'ın selâmı, rahmeti, bereketi ve esenliği hepimizin üzerine olsun.

¹ Buhârî, Enbiyâ, 2.

² Müslim, Selâm, 3.

³ Müslim, İmân, 22.

⁴ Nisâ, 4/86.

⁵ Buhârî, İmân, 5.

⁶ Tirmizî, İsti'zân, 11.

⁷ Buhârî, İsti'zân, 4-5; Müslim, Selâm, 1.

Hazırlayan ve Redaksiyon:
Din Hizmetleri Genel Müdürlüğü

İLİ :ANKARA
AY-YIL :AĞUSTOS-2012
TARİH :19.08.2012

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ

وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

لَا تَقَاطِعُوا وَلَا تَدَابِرُوا وَلَا تَبَاغِضُوا وَلَا

تَحَاسَدُوا وَكُونُوا إِخْوَانًا كَمَا أَمَرَكُمُ اللَّهُ.

RAMAZAN BAYRAMI

Kardeşlerim!

Rahmetiyle bizleri kucaklayan, şefkatiyle bizleri bir araya toplayan, huzur ve güven ortamında ibadet etmemizi sağlayan on bir ayın sultanı Ramazanı geride bırakarak, sevinç, neşe ve kardeşlik duygularının dalga dalga yayıldığı bayrama kavuşmuş bulunuyoruz. Bizi, bu kutlu günlere ulaştıran Yüce Rabbimize sonsuz hamd ü senalar olsun.

Muhterem Kardeşlerim!

Ramazan ayında büyük bir sınavdan geçtik. Rahmet pınarlarından doya doya içtik. Kur'an sedalarıyla ruhlarımız beslendi. Ezan nâmeleriyle gönüllerimiz süslendi. Mukabeleler, bizi on dört asır öncesine götürdü. Teravîhlerdeki manevî hava ruh dünyamıza oturdu. Oruçlarla nefislerimizi yendik. Sahurlarla bereketlendik. İftar davetleriyle, zekât ve fitrelerle paylaşmayı öğrendik. Camilerimiz cemaatle, gönül dünyamız sevgi ile dolup taşı. Dualarımız, senalarımız arşa ulaştı. Kardeşlik, dayanışma, yardımlaşma duygularımız güçlendi. Ruhlarımız mânâ âlemlerine yükseldi. İbadet zevkini tattık. İrademizi kontrol altına aldık. Meşru olmayan istek ve arzuları bir kenara attık.

Değerli Kardeşlerim!

Ramazanda, Peygamberimiz (s.a.s)'in, “**Oruç bir kalkandır.**”¹ öğütüne kulak verdik. Oruç sayesinde günahlardan korunduk. Ramazanda iyi huylar edindik. Güzel ahlak sahibi olmak için gayret sarfettik. Birimizin derdi hepimizin, hepimizin derdi birimizin ilkesini benimsedik. “**Kendiniz için istediğinizi mümin kardeşiniz için istemedikçe, gerçekten iman etmiş olamazsınız.**”² buyuran

Rahmet Peygamberinin tavsiyesine uyduk. “**Müminler kardeşler.**”³ ilahi fermanını hücrelerimize kadar hissettik. Rabbimizin, “**Bin aydan daha hayırlı olduğunu**”⁴ haber verdiği Kadir gecesinde Kur'an'ın nuruna boğulduk. O'nu anlamaya, kavramaya, hayatımıza uygulamaya koyulduk.

Nur ve feyiz iklimi, sabır, sebat, iyilik ve paylaşma mektebi olan Ramazanda, gönüllerimiz sağanak sağanak inen rahmet damlalarından nasibini aldı. İnanan gönüller, sevdalı kalpler nur denizine, rahmet deryasına, huzur iklimine daldı.

İşte böyle güzelliklerle dolu bir ayın sonunda, nihayet bayrama ulaştık. Şükürler olsun Rabbimize ki bayram sevincini yaşıyoruz.

Kardeşlerim!

Bayramlar, nefis muhasebesinden ve sabır imtihanından başarıyla çıkmamızın simgesi olan kıymetli anlardır. Bayramlar, büyüklerin ellerinin öpülüp dualarının alındığı, küçüklerin sevinçlerine ortak olduğu, komşuluk duygularının güçlendiği, kimsesizlerin sahiplenildiği, yetimlerin başlarının okşandığı mutlulukla dolu günlerdir. Bayramlar, birlik-beraberlik, kardeşlik ve dostluk duygularının tezahür ettiği zamanlardır.

Kardeşlerim!

Bayram vesilesiyle kötü huylarımızı bir kenara atalım. İyilikleri, güzellikleri, güzel hasletleri öne çıkaralım. Kırgınlığa, dargınlığa, küskünlüğe son verelim. Kardeşliğimizi pekiştirelim. Birlik ve beraberliğimizi bozmak isteyenlere fırsat vermeyelim. Birbirimizi Allah için sevelim, Allah için affedelim. Kimsesizlerin yardımına koşalım. Açlık, susuzluk, darlık ve zulüm çeken kardeşlerimize yardım eli uzatalım ve bol bol dua edelim. Efendimizin şu emrini kendimize şiar edinelim: “**Birbirinizle ilgiyi kesmeyin! Birbirinize sırt çevirmeyin! Birbirinize kin gütmeyin! Birbirinize haset etmeyin! Allah'ın size emrettiği gibi kardeş olun!**”⁵

Her günümüz bayram sevinciyle dolsun. Gönlümüz Kur'an ve iman nuruyla neş'e bulsun. Daha nice bayramlara huzur ve mutluluk içinde kavuşmak dileğiyle bayram, milletimize ve tüm İslam âlemine mübarek olsun.

¹ Müslim, Savm, 162-163.

² Buhari, İman, 7.

³ Hucurât, 49/10.

⁴ Kadr Suresi 97/3.

⁵ Müslim, Birr ve Sıla, 30.

Hazırlayan ve Redaksiyon:
Din Hizmetleri Genel Müdürlüğü

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عَبَسَ وَتَوَلَّى (1) أَنْ جَاءَهُ الْأَعْمَى (2) وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّهَ يَرْكَبُ (3)

أَوْ يَذَّكَّرُ فَتَنْفَعَهُ الذِّكْرَى (4)

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

إِنَّ اللَّهَ لَا يَنْظُرُ إِلَى صُورِكُمْ وَأَمْوَالِكُمْ وَلَكِنْ يَنْظُرُ إِلَى قُلُوبِكُمْ وَأَعْمَالِكُمْ

YETER Kİ GÖNÜLLER ENGELLİ OLMASIN

Kardeşlerim!

Bazı bedensel kusurları sebebiyle topluma katılmaktan çekinen ve bu yüzden çölde yaşamayı tercih eden, Zâhir isminde bir sahâbî vardı. Zâhir, Efendimiz (s.a.s)'e her gelişinde, yetiştirdiği ürünlerden hediyeler takdim ederdi. Zaman zaman pazardaki alışverişlerinde de Zâhir'e yardımcı olan Peygamberimiz kendisini çok sever ve ona sürekli iltifat ederdi.

Bir gün Zâhir, Medine pazarında çölden getirdiği ürünleri satarken, Efendimiz (s.a.s.), sessizce gelip Zâhir'in gözlerini kapattı ve şakayla: **"Bu köle satılıktır; almak isteyen var mı?"** diye seslendi. Zâhir, boynu bükük ve hüznü bir edâ ile: **"Yâ Rasûlallah! Vallahi benim gibi değersiz bir köleye kurşun veren olmaz!"** deyince; Peygamber Efendimiz: **"Hayır! Sen, hiç de değersiz değilsin! Aksine Allah katında çok kıymetlisin!"**¹ buyurdu. Şefkatiyle herkesi kucaklayan Rahmet Peygamberi, bu tavriyla asıl önemli olanın insanî değerlerle donanmak, her ne olursa olsun dünyada varoluşumuzun gayesini unutmamak olduğuna işaret etti.

Değerli Kardeşlerim!

Hepimiz bir imtihan dünyasında yaşamaktayız. İmtihan ise herkesin gücüne ve sahip olduğu nimete göredir. Âdem (a.s) ile Havva annemizden günümüze değin insanlık, türlü imtihanlara tâbi tutulmuştur ve kıyamete kadar da tutulacaktır. Kimileri malıyla, kimileri evladiyla, kimileri canıyla ya da fiziksel bir engelle denenir kulluk yolunda. Bu imtihan süreci sabır ve metanetle geçirilirse Rabbimiz tarafından vaat edilen nimetler bizim olacaktır.

Kardeşlerim!

Rabbimizin hikmeti gereği birçok ülkede olduğu gibi ülkemizde de engelli kardeşlerimiz bulunmaktadır. Gerek doğuştan, gerekse sonradan ortaya çıkan engellilik durumu çalışmaya, üretmeye, başarıya ve nihai hedefe ulaşmaya asla engel değildir. Engelli olduğu halde azimle, inançla kararlılıkla çabalayan ve tarihe adını yazdıran nice abide şahsiyetler vardır. Yeter ki insanların önüne engeller konulmasın. Yeter ki gönüller engelli olmasın, engel tanımasın.

Engelli olmak, hor görülme, itilip kakılma sebebi de değildir. İnsanlar, kendi tercihi olmayan durumlardan dolayı hiç kınanabilir mi? Hepimiz, görünüşe değil; gönle değer veren Allah'ın kulları değil miyiz? Bizim

Peygamberimiz, **"Allah sizin görünüşünüze, malınıza, mülkünüze bakmaz; yalnızca kalplerinize ve amellerinize bakar."**² buyurmaz mı? Dinimize göre asıl üstünlük, Allah'a yakın olmak ve insanlığa hayırlı hizmetler sunmakta değil midir? Elbette ki öyledir.

Kıymetli Kardeşlerim!

Dinimiz insanı, zübde-i kâinât ve eşref-i mahlûkât olarak görür.³ İlahi hikmetlerle dolu Yüce Kitabımızda ise, her türden insanın; sağlıklı ve hastaların, engelli ve sağlamların, inananlar ve inkarcıların, zenginler ve yoksulların, şükredenler ve nankörlük edenlerin, kadınlar ve erkeklerin, yaşlılar ve gençlerin tasviri hep birlikte zikredilir.

Yüce Kitabımızda, Musa gibi dilinde düğüm olanlar,⁴ evlat hasretiyle döktüğü yaşlar sonucu gözlerini kaybeden Yakup'lar vardır.⁵ Yakalandığı amansız hastalıktan dolayı bîçare hale gelen fakat yine de isyan etmeden Rabbine sığınan Eyüp'ler vardır.⁶

Kerim Kitabımızda, gözleri görmeyen Abdullah İbni Ümmi Mektum'u farkında olmadan incittiği için, âlemlerin Rabbi tarafından ikaz edilen Son Peygamberin hatırası vardır.⁷ O Peygamber ki, daha sonra o zâtı defalarca Medine'de kendi yerine vekil olarak bırakmıştır. Yine O Peygamber ki, ortopedik engeli bulunan Muaz b. Cebel'i genç yaşına rağmen vali tayin etmiştir. Bunları yaparken ise Efendimiz, fiziksel özellikleri değil, liyakati, aklı ve bilgiyi öncelemiştir.

Kardeşlerim!

Dinimiz, görmeyenin gözü, duymayanın kulağı, güçsüzün eli, konuşamayanın dili olmayı sadaka kabul eder. Buna mukabil, engelli birine engel olmayı, rahatsızlık vermeyi ise lanetler.⁸ Unutmayalım ki asıl engelliler aklını, gönlünü, kalp gözünü, elini, dilini bilgiye, şefkate, merhamete, hikmete ve ilahi gerçeklere kapayıp, insanlığını ayaklar altına alanlardır. Engelli pek çok kardeşimizin, engin gönül yapısıyla Allah katında çok değerli olabileceğini göz ardı etmeyelim.

Diyanet İşleri Başkanlığımız, 1-7 Ekim tarihleri arasında kutlanan Camiler ve Din Görevlileri Haftası'nın bu seneki temasını "cami ve engelliler" olarak belirlemiştir. Başkanlık olarak, seksen beş bini bulan camilerimizin, engellilerimizin rahatça ulaşacağı ve ibadetini yapabileceği camiler olmasını amaçlıyoruz. Konuya hafta boyunca yoğun bir şekilde yer verecek olan Başkanlığımız, engelli kardeşlerimize yönelik toplumsal bilinçlenmenin oluşmasını hedeflemektedir. Bu vesileyle söz konusu haftanın hayırlara vesile olmasını, darda kalanlara rahatlık, hasta olanlara şifa vermesini Yüce Rabbimden niyaz ediyorum.

¹ Tirmizî, Şemâil, 104.

² Müslim, Birr ve Sıla, 34.

³ Tîm, 95/4.

⁴ Tâ-Hâ, 20/25-28.

⁵ Yusuf 12/84.

⁶ Enbiyâ, 21/83-84.

⁷ Abese, 80/1-4.

⁸ Ahmed b. Hanbel, V, 152-169; I, 317.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَقَالَ إِنِّي مُهَاجِرٌ إِلَى رَبِّي إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

الْمُسْلِمُ مَنْ سَلِمَ الْمُسْلِمُونَ مِنْ لِسَانِهِ وَيَدِهِ، وَالْمُهَاجِرُ

مَنْ هَجَرَ مَا نَهَى اللَّهُ عَنْهُ.

MEDENİYET YOLCULUĞU: HİCRET

Muhterem kardeşlerim!

İslâm âlemi olarak yeni bir hicrî yıla daha kavuşmanın huzur ve mutluluğunu yaşamaktayız. Müslümanlar için bir dönüm noktası olan ve tarihte yeni bir sayfa açan hicret, Hz. Ali'nin teklifiyle Hz. Ömer'in halifeliği döneminde hicrî takvimin başlangıcı sayılmıştır. Bu vesileyle yeni hicrî yılınızı tebrik ediyor; hicrî 1434 senesinin ülkemiz, gönül coğrafyamız, İslâm âlemi ve bütün insanlık için hayırlara vesile olmasını Yüce Rabbimden niyaz ediyorum.

Bilindiği gibi İslâm'ın yayılmaya başladığı Mekke döneminde Sevgili Peygamberimiz ve ilk Müslümanlar sürekli baskı ve işkencelere hedef oldular. Sosyal, ekonomik ve kültürel ambargoya maruz kaldılar. İlk Müslümanlar önce Habeşistan'a, sonra da Medine'ye hicret ettiler. Peygamber Efendimiz (s.a.s) ve ashâb-ı kirâm, doğup büyüdüğü ve çok sevdiği şehirleri Mekke ve Kâbe'den ayrılmak durumunda kaldılar.

Kardeşlerim!

Biz Müslümanlar için bir milat olan hicret; Allah'a ve O'nun kutlu elçisine gönülden bağlılığın bir ifadesidir. Hakka, hakikate, ilme, irfana ve en önemlisi medeniyete yapılan bir yolculuktur.

Hicret, Allah rızası için; anadan, babadan, evlattan, yardan, diyardan, maldan, mülkten hatta candan vazgeçmenin ibretli ve meşakkatli bir öyküsüdür. Yüce dinimizin rahmet yüklü mesajlarını bütün insanlığa ulaştırmak için çıkılan kutlu yolculuğun adıdır hicret.

Hicret, yardımlaşma, dayanışma, paylaşma, dostluk ve kardeşliğin ifadesidir. Kardeşine kucak açarak onunla evini, iş yerini, yiyeceğini ve varlığını paylaşmaktır. Kardeşini himaye etmek ve sahiplenmektir.

Hicret, maddi zorluklar ve zorlamalar karşısında asla bir kaçış değil, aksine İslâm'ı öğrenmek, öğretmek, yaşamak ve yaşatmak için yeni bir imkân, yeni bir mekân arayışıdır.

Kardeşlerim!

Aslında Medine'ye hicret, medeniyete hicrettir. Zira Peygamber Efendimiz'in hicretiyle Yesrib, Medine'ye dönüştü. Medine de medeniyet üretti. Rahmet Peygamberi (s.a.s), Medine'de kin, nefret ve intikam toplumundan bir sevgi ve merhamet toplumu meydana getirdi. Katı kalpli insanlardan, can taşıyan her varlığa, hatta eşyaya dahî şefkat ve merhametle muamele edecek bir toplum oluşturdu. Hem maddi hem manevi açıdan arındırdı onları. Çıkarıcılığı, çapulculuğu ve fırsatçılığı revaçta olan bir topluma, kendisi için istediğini, kardeşi için de istemeyi, diğerkâmlığı ve kardeşliği öğretti. Komşusu aç iken tok gezilemeyeceğini gösterdi. Dürüstlüğü, güvenilirliği, aldatmamayı, helal kazancı, alın terini, hak ve hukuku, hakkaniyeti, eşitlik ve adaleti öğretti. İyiliği, güzelliği, hayrı, ahlâkı, samimiyeti, olgunluğu, takvayı gösterdi.

Kıymetli Kardeşlerim!

Sevgili Peygamberimiz, insanlara hizmette emanet ve mesuliyet bilincini, liyakati getirdi. İffetli ve ahlaklı bir toplum kurdu. İlim ve hikmete, hak ve hakikate, bilgi ve öğrenmeye âşık örnek bir nesil yetiştirdi. Fakirler, sahipsiz olmadıklarını; güçsüzler kimsesiz kalmadıklarını hep O'ndan, O'nun uygulamalarından öğrendi. Kısacası onlara temiz bir toplumun nasıl oluşması gerektiğini göstererek insan onurunu, insanca yaşamı, Müslümanlığı ve medeniyeti gösterdi.

Aziz kardeşlerim!

Bugün bizim için de bir hicret söz konusudur. Fakat bu hicret sadece göç edecek yer ve yurt aramak değil; her durumda daha iyinin, daha güzelin peşinde koşmak, İslâm'ı daha bir samimiyet içinde yaşamaya çalışmaktır. Hicret işte bu yolculuğun adıdır. Hz. İbrahim'in dediği gibi, hepimiz Rabbimize hicret etmekteyiz.¹ Geçici olan bu dünyadan, ebedi olan gerçek âleme doğru göç etmekteyiz. Buradaki hicret, Sevgili Peygamberimizin buyurduğu gibi, Allah'ın yasaklarını terk etmektir.²

Ne mutlu hicret edenlere!

Ne mutlu yüreklerinde hicret ruhunu taşıyanlara!

¹ Ankebût, 29/26.

² Buhârî, İmân 4.

İLİ : GENEL
AY-YIL : ARALIK 2012
TARİH : 28.12.2012

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَالَ كَمْ لَبِئْتُمْ فِي الْأَرْضِ عَدَدَ سِنِينَ. قَالُوا لَبِئْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمِ فَسْتَلِ الْعَادِينَ.

قَالَ إِنْ لَبِئْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا لَوْ أَنْتُمْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ. أَفَحَسِبْتُمْ أَنْمَّا خَلَقْنَاكُمْ عَبْنًا وَأَنْتُمْ

الْبَيْنَا لَا تَرْجِعُونَ.

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

اَعْتَنِمَ خَمْسًا قَبْلَ خَمْسِينَ: شَبَابَكَ قَبْلَ هَرَمِكَ، وَصِحَّتَكَ قَبْلَ سَقَمِكَ، وَعِنَاكَ قَبْلَ

فَقْرِكَ، وَقَرَاغَكَ قَبْلَ شُغْلِكَ، وَحَيَاتَكَ قَبْلَ مَوْتِكَ.

“DÜN” EYLEDİĞİMİZ GÜNLER...

Kardeşlerim!

Okuduğum âyet-i kerimelerde Cenâb-ı Hak şöyle buyuruyor: “Allah (inkârcılara): ‘Yeryüzünde kaç sene kaldınız?’ diye sorar. Onlar, ‘Bir gün, ya da bir günden daha az bir süre kaldık. Hesap tutanlara sor!’ derler. Bunun üzerine Allah şöyle buyurur: “Çok az bir zaman kaldınız. Keşke bunu (daha önce) bilmiş olsaydınız.” “Sizi boşuna yarattığımızı ve bize tekrar döndürülmeyeceğinizi mi sandınız?”¹

Kardeşlerim!

Zaman hızla akıyor, ömür sermayesi tükeniyor. Günleri “dün” eyledikçe, sayılı günlerimiz azalıyor. Yılları eskittikçe, hesap gününe biraz daha yaklaşıyoruz. Önümüzdeki Salı günü yeni bir yıla gireceğiz. Duvarlarımıza yeni takvimler asacağız. Tıpkı bir sene önceki gibi. Nasıl da tükendi 365 gün! Nasıl da göz açıp kapamak kadar çabucak geçti yüzlerce gün, binlerce saat!

Şair ne güzel ifade ediyor bu hakikati!

**“Geldi geçti ömrüm benim, şol yel esip geçmiş gibi
Hele bana şöyle geldi, bir göz yumup açmış gibi”**

Kardeşlerim!

Yeni günler, yeni bir yıl bekliyor bizi. Ömrümüz olursa, onların da tükendiğini göreceğiz. Bir gün biz de bir takvim yaprağından önce düşeceğiz dünyadan. Bizden önce başkaları için hep böyle oldu, bizim için de böyle olacak. Başkaları için sıradan olan bir gün, bizim için en büyük göç başlayacak. Ömür defterimiz kapanacak. Ebedî ömrümüzün rengi o gün belli olacak. Dünya imtihanımız sonlanacak, elimiz kolumuz bağlanacak. O günden itibaren, ebedî hayatı kazanmak için bir şey yapamaz hâle geleceğiz. Geçirdiğimiz yılların hesabı sorulacak!

Kardeşlerim.

Yeni yıl, ister hicrî olsun ister miladi; önemli olan bizim vakti nasıl karşıladığımızdır. Önemli olan, yeni bir yılın başlamasına ne anlam yüklediğimizdir. Yıllar ister ay’a göre belirlensin, ister güneşe göre, fark etmez. Rabbimiz bize güneşi de şahit gösterir, ayı da... Önemli olan, yeni günlerin adının ne olduğu değil, yeni günlerde nasıl var olduğumuzdur. Zamanın geçişini haber veren yıl başlangıcı gibi özel zaman dilimleri, bir fırsattır önümüzde. Yeni bir başlangıç yapmak içindir bu fırsat. Hatalarımızı gözden geçirip yeni kararlar almak içindir bu fırsat. Hayatımızda yeni beyaz sayfalar açmak içindir bu fırsat. Zamana değer katabiliriz elbet. Zamanı kurtuluş sebebimiz yapabiliriz. Zamanı ilmek ilmek işleyebiliriz. Gelen yılın günlerinde cenneti kazandıracak işler yapabiliriz. Elimizdeki bir deste takvim yaprağından sonsuz mutluluk çıkarabiliriz. Önümüze gelen her

yeni günü kendimize güzel bir şahit yaparak ahirete yollayabiliriz.

Kardeşlerim!

Her yılın başlangıcı, aslında bizlere bu mesajları veriyor. Ancak üzümlere ifade edelim ki, başka dinlere, başka kültürlere, başka dünyalara ait sembolik unsurlar, yılbaşı eğlenceleri ile bütünleştirilerek bir tüketim kültürüne dönüşmüştür. Daha endişe verici olan ise geleceğimizin teminatı olan çocuklar üzerinden bir kimlik ve kültür erozyonu gerçekleştirilmesidir.

Ömrümüzden bir sene gittiği halde sanki bir sene kazanmış gibi zamandan intikam alırcasına, kendini ve değerlerini unutarak, kendinden geçerek alkollü içkilerle sabahlara kadar eğlenmek ne kadar hazindir. Emek harcamadan zengin olmak arzusuyla kumar, piyango, toto ve loto gibi talih ve şans oyunlarının peşinden sürüklenmek ne kadar üzüntü vericidir.

Gönül ister ki, her yılın başlangıcı, insanoğlunun iç içe geçmiş muhasebelerini yaptığı, kendi insanlığını yeniden kurduğu bir milat olsun!

Kardeşlerim!

Her yılın ilk gecesi, anlamsız gayretlerin peşinde sürüklenmenin vakti olmamalıdır. Aksine ömrümüzden geride bıraktığımız yılın muhasebesinin yapıldığı vakittir. Yeni bir yıla daha kavuşturduğu için Cenâb-ı Hakk’a şükretmemiz gereken vakittir. Zamanın sahibi Cenâb-ı Hakk’a karşı kulluğumuzun şuurunda olma vaktidir. Günün beş vaktini secdeyle anlamlandırmaktır. Durduramadığımız vakti yüreklerimizle doldurmaktır. Bu fani dünyadan ebedî cenneti çıkarabilmektir. Gelip geçen yılların tarlasından sonsuzluk hasadını elde edebilmektir.

Kardeşlerim!

Yeni bir yıla girerken etrafımızda olup bitenlere dikkat kesilmeliyiz. Suriye’de iki ateş arasında kalmış çocuklara, kadınlara, yaşlılara, ilaçsız ve dermansız insanlara duyarsız kalmamalıyız. Bugün Suriye’deki kardeşlerimiz ve akrabalarımız bir insanlık trajedisi yaşamaktadır. Savaşın acımasız şartları içerisinde her gün ölümle yüzleşmektedirler. Açlıktan ilaçsızlığa, barınmadan ısınmaya çok zor şartlarla karşı karşıyadırlar. Gün, insanlığımızın ve Müslümanlığımızın imtihan edildiği gündür. Gün, Allah rızası için insanlık namına Suriyeli kardeşlerimize yardım elini uzatma günüdür. Mezhebi, meşrebi, inancı, dünya görüşü ne olursa olsun Müslümanlar, hatta bütün insanlık, sivil toplum örgütleriyle, kurum ve kuruluşlarıyla bu yarayı sarmak durumundadırlar. Bu sebeple Türkiye Diyanet Vakfı olarak ülke genelinde Suriye için insanî yardım kampanyası başlatmış bulunuyoruz. Cenâb-ı Hak, yaptığımız ve yapacağınız yardımları kabul eylesin!

Hutbemi başta okuduğum hadis-i şerifin mealıyla bitirmek istiyorum.

Sevgili Peygamberimiz (s.a.s), bir gün ashaptan birine şöyle nasihatte bulunuyordu: **“Beş şey gelmeden önce beş şeyin değerini iyi bilmelisin; ölümünden önce hayatının, meşguliyetinden önce boş zamanının, fakirliğinden önce zenginliğinin, ihtiyarlıktan önce gençliğinin ve hastalığından önce sağlığının.”**²

¹ Mü’minûn, 23/112-115

² İbn Ebî Şeybe, Musannef, Zühed, 6; Hâkim, Müstedrek, IV, 341.

Not: Cuma namazını müteakip ülke genelinde Suriyeli kardeşlerimiz için yardım toplanacaktır.

Hazırlayan: Diyanet İşleri Başkanlığı